

Participatieraad

uw brief van: 23 juni 2015 ons kenmerk: bijlage(n): datum: 30 oktober 2015

Onderwerp:
Advies beleidsregels bijzondere bijstand 2015

Geachte Participatieraad,

Wij hebben uw advies over de beleidsregels bijzondere bijstand ontvangen op 26 juni 2015, waarvoor onze hartelijke dank.

Wij hebben met belangstelling van uw adviezen en opmerkingen kennis genomen. Hieronder geven wij onze reactie op uw opmerkingen en vragen.

Noodzaak en bijzondere omstandigheden

U vraagt zich af hoe bepaald wordt of kosten noodzakelijk zijn of dat er sprake is van bijzondere omstandigheden.

Dit zijn enkele van de basale vragen die spelen wanneer iemand bijzondere bijstand aanvraagt. Over het al of niet noodzakelijk zijn van kosten is sinds de invoering van de bijstandswet veel jurisprudentie opgebouwd. Daardoor is dit begrip ook steeds duidelijker geworden. Wanneer er twijfel is over de noodzaak, kan een extern (medisch) advies gevraagd worden. Er is geen lijst van noodzakelijke kosten, echter in de wet zijn wel een aantal kosten opgenomen waarvoor geen bijzondere bijstand mogelijk is, zoals alimentatieverplichtingen, boetes, geleden of toegebrachte schade.

Er is eveneens uitgebreide jurisprudentie over bijzondere omstandigheden, maar daarbij blijft altijd de beoordeling van de individuele situatie leidend. Er is daarom ook niet mogelijk of wenselijk om een lijstje te maken van wat bijzondere omstandigheden zijn.

Artikel 23 (schoonmaakhulp)

U ziet graag een verduidelijking van wat wordt verstaan onder een lichamelijke beperking.

In dit artikel is bewust opgenomen dat schoonmaakhulp alleen via bijzondere bijstand wordt toegekend aan personen die door een lichamenlijk beperking hun huis niet (geheel) kunnen schoonhouden. Is er (ook) een mentale of psychische beperking waardoor schoonhouden niet lukt, dan valt schoonmaakhulp onder de Wmo in het kader van de ondersteuning bij het voeren van een gestructureerd huishouden.

Wij vinden het begrip lichamenlijke beperking zo algemeen bekend dat er naar onze mening geen nadere uitleg nodig is.

Artikel 34 lid 2 sub a (kosten schoolgaande kinderen)

U merkt op dat het in de ogen van de Participatieraad nooit mag gebeuren dat een kind beperkt wordt in de studiemogelijkheden op basis van een financiële afweging. U merkt op dat met ingang van 1 januari 2017 ook Mbo-ers jonger dan 18 jaar een studentenreisprodukt zullen ontvangen.

Deze beleidsregel is juist opgenomen om ouders met kinderen op het Mbo zoveel mogelijk te helpen. Wij vinden dat een gekozen studie ook te dragen moet zijn voor ouders. Wanneer de gemeente helpt dan zal dit altijd binnen redelijke grenzen moeten blijven.

Het beschikbaar stellen van het studentenreisprodukt aan Mbo-ers jonger dan 18 jaar per 2017, maakt het bekostigen van een Mbo-opleiding voor veel ouders gemakkelijker. Wij juichen dit besluit dan ook toe.

Artikel 41 (kosten van wonen)

U vraagt wat de rol is van de gemeente bij het toewijzen van goedkopere woonruimte indien er sprake is van een woonkostentoeslag vanuit de bijzondere bijstand.

De gemeente heeft momenteel weinig tot geen invloed op het beleid voor woningtoewijzing door woningcorporaties. Eventuele urgentie geldt alleen voor niet uitstelbare noodzaak in verband met een acute aandoening. De noodzaak om goedkoper te gaan wonen, wordt door de corporaties niet gezien als urgentie. De medewerkers van afdeling WIMO wijzen wel op de mogelijkheden van tijdelijke of anti-kraak huur. Dit is echter niet voor iedereen een goede oplossing.

U vraagt verder welke criteria wij hanteren bij het voortzetten van een woonkostentoeslag na afloop van de toekenning voor één jaar.

De verlenging van een woonkostentoeslag wordt gebaseerd op de individuele omstandigheden, waarbij rekening gehouden wordt met onder andere de lokale woningmarkt, de beschikbaarheid van geschikte huurwoningen, de hoogte van de woonkostentoeslag, de inzet van de belanghebbende, de mogelijkheden van belanghebbende om op korte termijn het inkomen te verhogen zodat wel de hypotheek betaald kan worden.

Artikel 46 (hoogte aflossing en rente leenbijstand)

Het artikel gaat over de aflossing van bijzondere bijstand die is verstrekt in de vorm van een lening. U zegt zich te kunnen voorstellen dat de bedragen voor aflossing moeilijk op te brengen zijn voor belanghebbenden.

Wij dienen de looptijd van de lening en de hoogte van de aflossing af te stemmen op de omstandigheden, mogelijkheden en middelen van de belanghebbende. Het is niet zo dat er in het inkomen op bijstandsniveau per definitie geen ruimte is om af te lossen of te reserveren. Maximaal 10% van de norm kan worden gespaard of afgelost. Dit percentage wordt gehanteerd bij het leggen van beslag op het inkomen in verband met schulden: mensen worden geacht met 90% van de bijstandsnorm te kunnen rondkomen.

Omdat het hier om een lening gaat, kiezen wij er voor om niet de maximale aflossingscapaciteit te benutten. Door voor 4, 5 en 6 procent van de bijstandsnorm te kiezen, blijft er nog enige ruimte in het inkomen over voor onverwachte uitgaven.

Wanneer het inkomen hoger is dan de bijstandsnorm wordt de aflossing verhoogd met een percentage van het hogere inkomen, ook hier dus geen volledige benutting van de aflossingsmogelijkheden.

Het aflossingsbedrag kan aangepast worden aan individuele omstandigheden.

Sociaal-culturele en sportieve activiteiten

U zou graag een uitwerking zien van de mogelijkheid om de kosten van sociaal-culturele en sportieve activiteiten te vergoeden via de bijzondere bijstand.

U heeft eerder, in november 2014, geadviseerd de participatieregeling voor kinderen van Stichting Leergeld uit te breiden met volwassenen. Wij hebben uw advies toen niet overgenomen. In onze reactie hebben wij toen aangegeven dat er voor mensen die geen

eigen verantwoordelijkheid kunnen nemen en niet op hun omgeving kunnen terugvallen, er een vangnet blijft bestaan. Individuele maatwerkoplossingen zijn met toepassing van artikel 3 van de beleidsregels altijd mogelijk.

Scholing medewerkers

Met uw laatste opmerking zijn wij het uiteraard eens. Scholing en ondersteuning van medewerkers zijn niet te missen onderdelen van goede dienstverlening aan de burger. In werkoverleggen wordt aandacht besteed aan de nieuwe regels en dit gebeurt eveneens via intervisie. Ook zijn de medewerkers van WIMO, de meitinkers en het Toegangsteam Jeugd samen gestart met een training in ketensamenwerking.

Wij concluderen dat uw raad zich goed kan vinden in de uitgangspunten. Uw advies geeft ons geen aanleiding om de beleidsregels te wijzigen.

Indien u nadere inlichtingen over deze brief wenst, kunt u bellen met Klara Booij, telefoon 0513-617516.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Heerenveen.

De gemeentesecretaris,

De burgemeester,

F.H. Perdok

T.J. van der Zwan